

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zászlóbontás.

A képviselőház tagjai nagyobb és jobb részének viharos tetszés között fejtette ki a napokban Wekerle az új premiere, az új kormány programját. És ezt a tetszést viszhangozni fogja az egész ország közvéleménye, s mindenki e hazában lelkes és éber figyelemmel fog ezen új miniszterium felé fordulni, lesve, várva az elesett felséges eszmék magvának életre ébredését.

Wekerle kifejtett programjának természetesen legérdekesebb része volt az, amit a kifejtendő egyháziügyi politikáról mondott.

Különbösen a fontosabb megvalósítandó teendőket három csoportba osztva említette fel:

Először körvonalozta a kormány pénzügyi és gazdasági tevékenységét s irányát, azután beszélt közintézményeinknek az igazságügyi és belügyi tárca körébe eső korszerű átalakításairól és harmadszor az egyháziügyi politikáról.

Az elsőt illetőleg, karakterisztikus rövidséggel formulázva beszédét mondá:

„Hitel- és pénzügyi viszonyaink rendezése, a valuta szabályozás megkezdett műveletének tökéletes keresztülvitele, a közszolgáltatásra vonatkozó törvényeinknek az egyenlő és arányos teherviselés szemmel tartása melletti reformálása s a pénzügyi adminisztráció tökéletesítése képezi a feladatot a pénzügyi tárca körében.“

Az igazságügy terén pedig a kormány feladatát fogja képezni a magyar államban a jogegység megalkotása és a jogintézményeknek a modern követelmények szerinti átalakítása. Ezt célozzák az anyagi és alaki jog terén a kodifikációs és jogintézményeinknek a nemzeti politika és forgalmi fejlődés igényeire mért fejlesztése. Azon javaslatokon kívül, melyek e tekintetben már előterjesztettek és azokon a javaslatokon kívül, a melyek, habár előterjesztve még nincsenek, de már közkezen forognak; a büntető eljárás teljes szervezetét még e tél folyamán a ház elé szándékozik a kormány terjeszteni.

A belügyi adminisztráció is fontos változásoknak néz eléje. A kormány a közigazgatás államosítását fogja előkészíteni és pedig kezdve a közügyek reformján. Azután eltérőleg az 1891. XXXIII. t. c. 2. §-ában megállapított sorrendtől előlegesen előfognak terjeszteni a közigazgatási

biróságokról szóló javaslatot, majd a fegyelmi eljárásról szólót s a tisztviselői pragmatikáról szólót.

A legnagyobb érdeklődéssel várt kérdést, a vallásügyit illetőleg, a következő fontos kijelentéseket tette az új kormányelnök:

„A vallásügyi politika terén azon komoly törekvéstől vagyunk áthatva, hogy az állam érdekeinek biztosítása mellett a vallásos nyugalom és béke meg ne zavartassék, vagy ezeket érintő összes közintézményeink akként rendeztessenek be, hogy a vallásos béke és nyugalom állandó megővésének biztosítékai legyenek, mint már a megelőző kormány is kijelentette, a korona legmagasabb jóváhagyásával megállapítottak azok az elvek, amelyek az izraelita vallás törvénybe iktatására, a vallás szabad gyakorlatára és az általános polgári anyakönyvek behozatalára vonatkozó törvények alapját képezik.“

Az általános polgári anyakönyvekről szóló javaslatban oly intézkedést fognak felvenni, hogy addig, míg a polgári anyakönyvek általán életbe léptethetők lesznek: a jelenlegi anyakönyvekben az anyakönyvvezetők az elkeresztelési esetben azt is tüntessék ki, hogy az 1868. 53. t. c. szerint az illető elkeresztelt mily vallásnak tekintendő és amennyiben az anyakönyvvezetők e követelménynek meg nem felelnek, az illető helyen a polgári anyakönyvezés azonnal életbeléptethető legyen, viszont e törvény meghozatalával egyidejűleg az 1890. febr. 26-iki miniszteri rendelet hatályon kívül helyeztessék.

Az egyházpolitikai kérdések negyedikére, a családjog kiegészítő részét képező házassági jogra nézve, az újonnan alakult kormány immár abban a helyzetben volt, hogy a házassági jog alapelveire és ezek közt a kötelező polgári házasságra nézve is egyhangú megállapodásra jutott, minél fogva legfelsőbb elhatározást eszközölt ki annak elvi kijelentésére, hogy a házassági jogra vonatkozólag kidolgozandó és már munkába vett törvényjavaslat a minden állampolgárok közt kötéendő házassági viszonyból eredő jogi kérdések fölötti általános állami bíráskodás és a kötelező polgári házasság alapelvei alapján készítettessék el.

Világos, becsületos és őszinte program ez, melybe belemagyarázni valamit, vagy belőle el-

magyarázni valamit, csak rosszakaratu s ferde irányú politika képes.

Oly program ez, mely előtt meg kell haladni politikai ellenfeleinknek is.

A lelkesi okmányok bélyegmentessége.

Az igazságügyi miniszter arról értesült, hogy a lelkesek azokat az anyakönyvi kivonatokat, családi értesítőket és lelkesi bizonyítványokat, melyeket a teleknyvi betétek szerkesztése alkalmával a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából allitanak ki, vonakodnak bélyegmentesen kiállítani, holott ezek a törvény értelmében bélyegmentesek. Miután ez a körülmény a betétek szerkesztését nagy mértékben hátráltatja, az igazságügyi miniszter felhívta a közoktatói minisztert, hogy utasítsa a főhatóságok lelkeszeit arra, hogy az ily ügyekben kiadott lelkesi okmányokat a következő záradékkal: „Kiállított bélyegmentesen a betétek szerkesztése céljából“ lássák el.

A betétkamatláb leszállítása a vidéki pénzintézeteknél.

Hitelszervezetünk fejlődése, a gyors egymásutánban keletkezett hazai hitelintézetek versengése és az általános kamatláb hanyatlása oly viszonyokat teremtettek, hogy most már kisebb vidéki pénzintézetek is adnak olcsóbb sőt a törvényes maximumon aluli kamat mellett is kölcsönöket. E helyzet lényegesen befolyásolja a részvényesek érdekeit, olyannyira, hogy kisebb forgalmú intézetek részvényei, melyek eddig gazdagon jövedelmeztek, most már a hozam minimumára leszállottak; és ez így rendben is van, mert nem-e kellett káros állapotnak tekinteni, hogy egyes intézetek gyakran 10—20%-os sőt ezen felül is fizettek osztalék címén részvényeseknek, ellenben kihelyezett tőkék után is 10—12% kamatot fizetettek adósaik által?*) Az ilyen állapot tartáhatatlansága nem szorul bő magyarázatra, mert a mezei termények értékcsökkenése a magas kamattal szemben oly ferde viszonyban áll, hogy a kisbirtokos osztály tönkretűnését eredményezné, ami viszont a pénzintézetekre lenne káros visszahatással.

A változott viszonyokkal számolni kell a pénzintézeteknek. A részvényesek kénytelenek lesznek szerényebb osztalékkal beérni; de rajtok

*) Vannak intézetek, melyek forgalmuk nagyobb kiterjedésével fogva olcsó hitelnyújtás mellett is magas osztalékokat produkáltak, nem ezek vannak itt értve.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A Pantheonról.

*A Szajánán túl, én úgy tudom,
 Legszebb dóm a Pantheon,
 Halhatlan az, ki ott pihen,
 Többen vannak mint negyvenen.*

*Soknak kiszórták hamvait,
 De szellemök ragyog, vakít,
 Százszor dobálják, visszatér
 A számozott langész s babér.*

*Mert van nevében valami,
 Mit nem lehet kioltani,
 Örök fény és örök tarasz,
 Egy része a hazának az.*

*De most varázsd, Pantheon!
 Alább száll, mért én nem tudom?
 Lamartine nem vágy lakni ott,
 Thiers se, e két nagy halott.*

*No fílj azért hír temploma,
 Elég Hugo Viktor maga,
 Ó egy világító torony:
 Tovább él mint a Pantheon.*

Hiador.

A GYÁVA ZSANDÁR.

Igazán nem is paraszti sorba való állapot az, hogy a két testvér fia egy leányt szeressen, mint ahogy a Zsóka gyerekek teszik: a Pali meg a Peti. Évek óta egy leány után bomlanak, ugymint Bimbó Ágnes után, aki disze a falunak, disze nemének is, nemcsak testi szépségre, de lelki tulajdonokra nézve is. Izsés, erkölcs, munkásságból — mely két utóbbi a magasabb körökben munkásságból — Agnes első kitűnőt érdemelne. Igaz, számításba se jön — Agnes első kitűnőt érdemelne, aki őt feleségül veszi, az egész életére valót imádkozott.

Hanem Zsóka Pali meg Peti közt nem tud választani. Azt mondja, hogy mindkettőt egyformán szereti. Tudni való ugyan, hogy a leánynak általában nem kell binni, ennél a kérdésnél pedig nem is szabad, de ha egyszer Ágnes azt állítja. Felsőbb körökben, ahol urasabbban, de annál esztelenebbül járnak el, kiállana a két testvér a rákospalotai erdőbe s addig lövöldözne egymásra, míg valamelyikök a fűbe harap. Ennél azonban több esze van Palinak meg Petinek.

Hatalmas szál legény mind a kettő. Pali az idősebb, de mi az a mástél esztendő? . . . Erős, vállas, kemény vonásokkal, csupa férfiaság. Peti a fiatalabb, szelid, lanyos, szőke arccal — ami paraszthoz ritka is. Szemének a kékjében mélység, abban a mélyben evez sokszor Ágnes tekintete. A természet egészén ellátó a bátyjéétől: lágyabb, olyan ábrándos. De már mire való a parasztnak ábrándozni, mikor az „élet megtróntja.“

Ha Bimbó Ágnes nyilatkozni merne, aligha nem a szelid Peti nyerné el a győzelmet, de úgy kell lenni, hogy fél a hatalmas, kemény Paltól.

Tudni kell azt is, hogy mind a két fiu katona a Mollináriaknál. Ez a körülmény aztán fölmentette Ágnes a lélekölő választás alól. Mert egyszer csak „megfújták a trombitát.“ Masirozni kellett.

Ami itt következik, az megint nem paraszt véhez való. Sokáig tanakodtak, míg a jövőre nézve megtudták állapotni. Azt nem lehetett kimondani, hogy a melyik élve kerül haza, azé lesz a lány, mert bizonyos, hogy mindkettő hazajön. Abba Ágnes nem egyezett bele, hogy a melyik vitézebb lesz s több dicsőséget hoz haza, annak a felesége legyen, mert kétséget sem szenved, hogy . . . ezek a pontok jelentik az Ágnes gondolatát, debátlan úgy történt a megállapodás, hogy a melyik sebet kap, amelyiknek vére foly, szenved, annak lesz szüksége a vigasztalóra, a gyámolítóra, azé lesz Bimbó Ágnes. Hát nem egészen lovagkorba s nem parasztkor közé való az ilyesmi?! No, de így történt, e sorok írója nem hazudtolhatja meg a tényeket.

Lett aztán országos cihelődés, amit mozgósításnak neveznek. Itt dűbörgő vonatok szállították a legénységet, amott gyalog indult az ezred városokon keresztül s

„Amely után a regiment elvonul,
 Minden szemből a lubánát könyve hull,
 Minden szemre keszkenő van tapadva.“
 Bizony az volt a Bimbó Ágnesára is.

Lent jártak katonáink azon a megátkozott földön, a hol kevés borostyán terem, de annál több szilva. A hol ellenség volt fűben, fában, kőben, a hol előre menni nehéz, hátrálni lehetetlen volt, mert a láthatatlan ellenség körül rajozta a csapatokat. — Az utak ott azon mód vannak, amint az anya természet megalkotta, az pedig tudjuk, hogy nagyon rossz utcsináló. Aztán a völgyek valóságos halálcseresznye voltak, olyan keskenyek csak, mint a tiszteletes ur tornáca, s alul, felül, minden oldalon kő; ki nagyobb, ki legnagyobb. Kicsiny nincs is, mert ezeket a völgyeket az ur isten közvetette ki, de az ördögök által. És a lakosság mégis szereti ezt az istenverte földet. Azok a naptól barnult mellű, szikár magas alakok olyan szívesen haltak meg azért a gyalázatos földért, mintha csak a Kosciuskó iskolájában tanultak volna a hazaszeretetet. Mert bár jogot egyik sem végzett közülök, de mindazonáltal az volt a jelszavuk, hogy:

„Bolye u grob, nego rob.“
 (Inkább a sírba, mint rabigába.)

Tudni való, hogy a Mollináriaknak jutott a legtöbb a küzdelemből is, a dicsőségből is. Azok közt Zsóka Pál és Péter mindenütt elől járt, mintha versenyt vívtak volna és még csak karcolás sem esett rajtuk, talán a golyóbis sem fogja őket. No no, nyugtával dicsérik a napot.

Egy völgyön kellett a csapatnak átvonulni, melynek az oldalán ritkás fával benőtt halom egész hegygyé magasult. Gyönyörű reggel volt. A lég oly csendes és nyugodt, hogy a völgyek közül egy-egy sóhaj az ébredő fa mely lélegzésének és ágai halk nesze újra éledő megszibadt tagjaik nyújtódzásának tetszett. Igazán imádkozásra való reggeli idő, amit halalos vétek verekedéssel beszennyezni. A csapat vigan halad a harmatos pitymallathoz. Egyszer csak a hegy tetején, oldalán, föl-tűnnek a pörkölt bosnyák alakok s golyó sivit, de stürün, kő omlik, de temérek a völgybe. Vagy itt kell meghalni

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

Melléklet a „Bácska“ 93-ik számához.

Városi ügyek.

Hirdetmény. A nagyméltóságú m. kir. belügy-miniszterium f. évi 90155. sz. alatt kelt körrendeletéhez képest ezenel közbirre tétetik, miszerint a Horvát-, Slavon- és Dalmátországba rongyok (beleértve a gyapju és gyapothulladékot), ócska ruházati cikkeknek (beleértve az ócska lábbelit), használt fehérművek és piszkos, régi ágyneműnek be- és átvitele ezentul is tilos. Ilyen tilalmazott áruk a határszélen feltartóztatnak, címzettnek nem kézbesíthetők és az illetékes közigazgatási hatóságnak azonnali megsemmisítés végett átadatnak. Kivételnek ezen tilalom alól ócska ruházati cikkek (ideértve ócska lábbelit is), továbbá használt fehérművek amennyiben utipodgyászt képeznek. Ez esetben az ürülékkel szennyezett ruházati cikkek és fehérművek megsemmisítetnek — a használt fehérművek pedig főtörtlenítettnek. Ezen rendelkezés folytán a folyó évi 12817. szám alatt kibocsájtott hirdetmény hatályon kívül helyeztetik. — Zombor, 1892. évi november hó 22-én. Dr. Csibás Benő polgármester.

Halászléti jog bérbeadása. Zombor sz. kir. város tanácsa közbirre teszi, hogy a város tulajdonát képező halászléti jog a város határában fekvő Ferencsatornában folyó 1892. évi November hó 28-án délelőtti 10 órakor a városbáz tanácstermében nyilvános árverés útján 3 egymástán következő évekre vagyis 1893. évi Január hó 1-től 1895. évi December hó végéig terjedő időre bérbe adatik. A feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevősnél betekintheők.

Művészet és irodalom.

A Pallas Nagy Lexikona. A görög földön odalenn kiának régi idők emlékeiből egy-egy kődarabot, ősidők szobrainak apró-cseprő töredékeit. Egy kéz, egy láb, kardarab, csonka fej. S nemcsak a szakértő, a régiségeket buvárló tudós, de az egyszerű ember is csak kezébe veszi a mult idők emlékeinek eme romját, és szempillantásra látja, vajjon kontármunka hulladéka, avagy hatalmas mestermű maradáka került-e kezébe. Praxitiles Eros-ának torzóját senki ember fia nem téveszti össze avatlan kezek durva faragványával. Így vagyunk mi most is, mikor egy hatalmas, nagy munka töredéke kerül a kezünkbe. Tizenhat tenyérnyi vastag kötetre tervezett műnek első füzeté az a miről szólni akarunk. Körülbelül 16.000 sűrűn teleyontatott oldalból 64 az, a mit más is látunk. De valamint a Praxitiles torzójából, Homérosz Iliászának kezdő soraiból rögtön látható, hogy nem kontár fércelmény, hanem hatalmas mestermunka a tartozéka, ugy mi is konstátalhatjuk ennek a 64 oldalnak a révén, hogy kiváló alkotás az, a minek nyomában kell járnia. A Pallas Nagy Lexikona 222 munkatársának névsora már egymagában is teljes kezesség erre nézve. Aki csak a magyar tudós vagy írói világban kiváló, elsőrangú helyet foglal el, — nem hiányzik ebből a névsorból. S hogy tudóslágunk teljes odaadással és képességeinek, tudásának és tapasztalatainak minden irányban való érvényesítésével dolgozott ezen a nagy művön, mutatja már az első füzetben is az a körülmény, hogy minden érdemleges cikk névaláírással jelent meg. Nevével, multjával, reputációjával kezkesedik tudós- és író-világunk, hogy mindaz, a mi a Pallas Nagy Lexikonában megjelenik, teljes foglalatja az ez idő szerint való összes modern tudásnak. S csak egy pillantás az első füzetbe, mely A tól Achorion ig terjed, máris mutatja ennek a Magyarországon elsőbbsen meghonosított rendszernek kiváló értékét és fontosságát. Ott van például mindjárt a füzet legelején Aachen porosz város leírása. S ime megtaláljuk a cikkben nemcsak a város történetét, nevezetességeinek rövid, de pontos leírását, de hű képét annak is, a mi ebben a porosz városban Magyarországgal összefügg. Leírja híven az aacheni templom magyar kápolnáját, leírásban és rajzban bemutatja az ott őrzött magyar régiségeket, s megemlékezik arról is, hogy ezek a régiségek annak idején a budapesti ötvösműkiállításon is megfordultak. Ott találjuk ugyan csak az első füzetben az Abauj Tornamegye cikkét, a megye térképével. Eredeti felvétel nyomán készült, győ-

nyörűen kiválóan pontos térkép ez, s ugyanilyent közül a Nagy Lexikon előrajza szerint minden egyes vármegyéről, s ezenfelül még külön térképen mutatja be az ország nagyobb, nevezetesebb városait is. De kiváló érdekű a megye leírása is, minőböz hasonló hű és pontos monográfia lexikális munkában még ez ideig nem jelent meg. Leírja a megye topográfiáját, ismerteti főbb termékeit, a legújabb statisztikai adatok felsorolásával, ismerteti a megye lakosságát, az ipart, kereskedelmet, a szellemi műveltséget; a közigazgatást, s részletesen, egészen napjainkig terjedően megírja a megye történetét. Megyénk és városaink ilyen teljes, hű, érdekes és tanulságos leírása már magában is megbecsülhetetlen értékű munka, s ezeket — bárhogy keresnők is, — nem találjuk meg sehol, eddig megjelent enciklopedikus munkában. Ugyancsak az első füzet példálul leírja az Abisszina cikkben Lipót belga király megbízottjának Hanése kapitányának habesi expedícióját, pedig mindenki, aki napi eseményekkel foglalkozik, tudja, hogy közvetlen napjainkban történt mindez, olyannyira közel, hogy még eddigleg semmilyen lexikális munkában megemlítve nincsen. De nem folytatjuk ezeket a szemelvényeket, mert ily módon végig kellene mennünk az összes cikkekben A-betűtől Achorionig. Még csak annyit említettük meg, hogy a kiváló munka külsőben is méltó díszlet jelenik a magyar közönség előtt. Teljesen fanyes, tehát soha meg nem sárguló hófehér papíron nyomódott, olyan szép metszésű betűkkel, miknek az olvasása valóságos üdülés az olvasásban kifradt szemre. Az illusztrációk fanyesztű és szines műmellékletek, valamint a térképek pedig nemcsak megállják a versenyt bármely eddig megjelent elsőrangú külföldi munkával, hanem megbecsülhetetlen érdemük a soha szem elől nem tévesztett szempont: a hazainak, a magyarnak a kultiválása. Nem mellőzi a munka a kiváló, bárha az mesze essék is tőlünk, de nem mellőzi a hazait sem, a mit eddigleg a külföldi lexikális munkák vagy rosszindulatból vagy érdeklődéshányból rendszerint mellőztek, a hazaiak pedig azért, mert viszaróztentek a nagy, esetleg meg sem térülő anyagi áldozatoktól. A magyar közönségén áll most megmutatni, hogy az érdemeset, a kiválóit mindig felkarolja, s tartózkodó csak akkor volt, ha jogos kívánalmának teljesítését nem várhatta. A Pallas Nagy Lexikona pedig meggyőződésként szerint nem hiába áldozott százazreket, mert nem lesz intelligens magyar család, a hol ez a kiváló, igazi szükseget pótló és minden tekintetben nagyérdemű munka hiányozni fog. Még megemlítjük, hogy a Pallas Nagy Lexikona ára 30 kr. — 60 fillér, kötetenkint pedig díszes kötésben 60 frt = 12 korona.

Színház.

Kedden, november 22-én, először: *Macbeth*. Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakespeare. Fordította Szász Károly. Zenéjét szerző a zenekart vezeti Tombor Aladár.

Ez már a harmadik shakespearei előadás, melyért dícséretes elismeréssel tartozunk Rakodczay igazgató úrnak; csak az a kár, hogy a közönség nem támogatja eléggé nemes törekvésében. Shakespeare a tragédiájában tulajdonképpen csak a két fő alakról: Macbethről (Rakodczay) és nejeéről Lady Macbethről (Laczko Aranka) lehet megemlékezni; a többiek mind mellék, epizód szerepek.

Rakodczay első jeleneteiben nem épen a szerepéből folyó egykedvűséggel játszott, de már a véres tett elkövetése: Duncan, Skócia királyának megölésekor a büntetést sulya alatt görnyedő Macbethet, majd Banquo meggyilkoltatása után annak szellemétől való riadozását — szokott modorosságával ugyan — de megrázó erővel adta. Ettől kezdve a szörnyeteg, a ki oly mélyen gázol a vérben, hogy a továbbhaladás könnyebb, mint a visszatérés, — fokozatosan hanyatlík, megtörik; s mikor már a boszorkányok jóslatában vetett hite is megsemmiszt, mely szerint: míg a birnami erdő meg nem indul Dunainan felé, nem kell félnie, — s őt magát asszony-szültötte meg nem ölheti, — végzete utoléri, s Macduff könnyen végez vele — igen helyesen — a színpalak mögött.

Laczko Aranka játéka osztatlan elismerést érdemel. Lady Macbeth kárhozatos nagyraavágásból a király megölésére ösztönzi férjét. A bűn sulya alatt vergődő Macbethet hatalmas erővel korholja férfiatlan gyavaságáért, s újabb véres tettekre buzdítja. Mint királynő dölyfös méltósággal ül bitorolt trónján, s mikor férje legfélelmesebb ellenéről Banquoról szól neki, mily fagyasztó közönyt mondja: „Az Isten képe benne sem örök”. E gonosz nő jellemét Laczko Aranka teljesen fölfogta, s művészién kidomborította. — Nagyhatásu jelenete volt, midőn, mint alomjáró, kibeszéli iszonyatos lelkiinjait, mikor kinosan gyurja „kis kezeit”, melyről India minden állatszere kép-telen elűzni a vérszagot, melyről hiába mosta le a vért, — nyoma örökre ott maradt — a lelken.

Kisebb szerepében kivált még Bihari (Macduff), nemes hévvel fejezve ki családja meggyilkoltatásán érzett fájdalomát. Később megöli Macbethet, mert ő az, kit anya nem szült, hanem holt anyjának méhéből vettek ki. Jó volt még Gyarmati, Banquo személyesítője.

A darab rendezése, a díszletek érdekesek voltak, különösen az ugynevezett „boszorkány-konyha”, továbbá Macbeth víziója, a mint a 8 király, mind Banquo utódai (a jóslat szerint), elvonul előtte.

Dicséretet érdemel a darab zenéje is, csak az a kár, hogy a jóslat szavait egészen hallhatatlanná tette. Közönség nem nagy számmal.

Szerdán, november 23-án „A könyvtárunk”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Moser Károly.

Mulatságos darab; az általános szerepemtudástól eltekintve elég jó előadás; nagyon gyér közönség. Pompás volt Pesti, a könyvtárnok; Ferenczi is megnevetette egypárszor a közönséget; kár, hogy minden szerepében tuloz.

Jutalomjáték. A helybeli szintársulat méltán kedvelt drámai primadonnájának, Laczko Arankának, jutalomjátéka e hó 28-án hétfőn lesz. *Sarah grófné*-t, Ohnet hatásos színművét fogják adni. A közönség figyelmét ez uton is felhívjuk az élvezetesnek ígérkező előadásra, annál inkább, mert Laczko Aranka valóban részölgált arra, hogy jutalomjátéka megtelt ház előtt folyjon le.

Lady Macbeth.

(„Macbeth”; írta Shakespeare.)

Az angol történeti drámákról áttérek azon tragédiákhoz, a melyeknek meséje vagy pusztán kidönt, vagy pedig a régi mondakból, elbeszélésből van merítve. Macbeth képezi az átmenetet az e fajta költeményekhez, melyekben a nagy Shakespeare geniuza a legszabadabban, a legmerészebben bontja ki szárnyait. — A tárgy egy régi legendából van véve; nem történeti és mégis a darab jogot tart a történeti hitelességre, a mennyiben az angol királyi ház őse szerepel benne. „Macbeth” ugyanis I. Jakab uralkodása alatt lett bemutatva, a ki tudvalevőleg a skót Banquótól származott. Erre vonatkozólag némi jövendőléseket is szólt dramájába a költő az uralkodó dynastia dícsőségére célozva.

Macbeth a kritikuskos kedveltje, kik benne alkalmat találnak arra, hogy az antik sorstragédiák felőli nézeteiket — összehasonlítva a modern tragédiáiroknak a fátumról való felfogásával — a legszeleőbb alapon kifejtsek. En csak egy futólagos megjegyzést engedek meg magamnak e tárgyra nézve.

Shakespearenak a sorsból való képzete ép annyira különböző a régieknek képzetétől, a hogy azok a jósbasszonyok, a kik Macbethel találkozza neki királyságot jövendölnek, — attól a boszorkány-atyafiságtól, melyet a Shakespeare-féle tragédiákban föllépni látunk. Azok a régi északi legendában levő csudálatos asszonyok nyilván Valkűrök, félelmes lég-istennők, a kik a hadvezér fölött lebegve, eldöntik a győzelmet vagy a vereséget, s ugy tekinthetők, mint az emberi sors intézői, mivel az utóbbi (a sors) a báborus északon rendszerint a kardviadal kimenetelétől függött. — Shakespeare változtatott a vészthozó boszorkányokon; egészen kivetkőztette őket az északi tündériesség félelmes kellemeiből; elkorcsosult női szörnyeket csinált belőlük, a kik rettenetes lármát tudnak csapni, s romlást okoznak kaján kárörömből, vagy a pokol parancsára. A gonosznak a szolgálói ezek, s a ki varázsigéik által elbolondítja magát: tönkre megy testestül-lelkestül. Shakespeare tehát az ősb pogány sorsisteneket, s az ő tiszteltetelmű varázslásait keresztyénekké változtatta, s ezáltal hőseinek bukása valami előre elhatározott szüksegszerűség, valami mereven elháríthatlan, mint a régi fátum (végzet), — ámdé csak a pokol amaz inselkedéseinek a következménye, melyek az ember szívét a legfinomabb hálóval veszik körül. Macbeth a sáttannak, a gonosz főmesterének hatalma alatt görnyed.

Érdekes az, ha a shakespearei boszorkányokat más angol költő boszorkányával összehasonlítjuk. Eszrevesszük, hogy Schakespeare mégsem tudja egészen kivonni magát az ősb pogány felfogás alól, s az ő varázslói szembeeszőkően méltóságosabbak és tekintélyesebbek, mint Middleton boszorkányai, a kik inkább csak gonosz banyák, s inkább kicsinyes álnokságokat követnek el; csak a testet rontják meg, de a lélek fölött nincs hatalmuk, s legfőlebb féltékenység, irigység, kíváncsi-ság s más hasonló érzelmek tekintetében főzik le a mi boszorkányainkat.

Lady Macbeth hirneve, a kit két évszázadon keresztül nagyon is gonosz személynek tartottak, — valami tizenkét évvel ezelőtt*) Németországban rá nézve nagyon hasznosan emelkedett. A kegyes Horn Ferenc ugyanis a Brockhaus-féle Konversations Lexikonban azt az észrevételt tette, hogy a szegény Ladyt idáig egészen félreismerték, hogy ő férjét nagyon szerette, s általában szive teli volt szeretettel. Fölül rá még Tieck Lajos ur összes tudományával, bölcsességével és filozófiai mélységével igyekezett támogatni ezt a vélelményt; s nem tartott soká, hogy Stich asszony, a királyi udvari színházban Lady Macbeth szerepében oly érzelmesen nyögődsélt és turbékolt, hogy egyetlen egy sziv sem volt Berlinben, kit a gyöngédség e hangjai meg nem indítottak volna — sok szép szem könyvelábadt a derek Macbeth láttára. — Ez — mint mondan — valami 12 esztendővel ezelőtt történt; ama szelid restauráció idejében, a mikor csupa szeretet voltak mindnyájan. Azóta nagy válság tört ki; s ha most valamely koronás személy iránt nem bódolunk határtalan szeretettel, Heine 1838-ban írja ezeket.

ki. Vágyott egy kis veszedelemre, betyárokkal való harcra, a hol fegyver fegyver ellen, kar kar ellen végezze a tusát. Hiszen a tüznel tanusított bátorságért is kapott már keresztet, amikor a polgármester gyereket kihozta az égő házból. Karján és báján megperzséledött ugyan a kabát a bórrel együtt, de kicsoda baj az egy Zsóka Palinak? Nem ilyen harcot akar ő. Jámor tüzoltóknak való ez a foglalkozás.

Egyszer aztán meglett a vágya. A Tiszazugban félelmetes hírre tett szert Illom Peti rablóvezér. A nép már dalt énekelt ró a, a lányok rajongtak érte, a birtokos osztály meg r-megett tőle. Eddig csak egy járás csendőrei kerülgették, üldözgették a nélkül, hogy nyomába értek volna, de mikor a szolnoki adóhivatal is kirabolódott, három járásból 12 zsandár, hogy a Tiszának szorítják a betyárokat s ott egy csomóban megnyomják őket, mint az egereket a kagal alatt. Illom Peti tud is, nem is erről a veszedelemről, ott mulat a gyandai csárdában.

De ha betyárt teremtett az Isten, lovat is teremtett neki, hogy az vigyázzon rá. Az első puskaszóra nagyot nyerit a sárga a fészében azon a hangon, mely veszedelmet jelent. Felpattan hátára a gazdája s szétnéz a tájon. Derzs, Mezőtur felé nem szabad az ut, imitt amott zöld tollat mozgat a szél, amit csak a betyár szeme vesz észre. Nohát neki a Tiszának, jó barátja az a szegény legénynek. Társai jönnek alulról is, fellíról is ijedt arccal, hogy „be vagyunk kerítve”. Nohát dolgozzék kiki a maga kezére s szétmennek. A zsandárok is lóháton vannak, ami még kedvező a betyároknak, mert a stípedékes, ingoványos mocsárok közé nem követhetik.

Illom Peti vágtat egyenesen a Tiszának, ha rejttet

csolnakjához eljut s átvág Tószegnek, akkor megmenekül. De ime, míg a hátuk mögött lovas csendőrök szorítják, oldal gyalogok állnak, készen üldözni őket egész a Tisza széléig. Már ropognak a puskák, nyihognak a lovak, nagy kavarodás van a nádas szélén. Illom Peti bizva jó lovában, fölkapta a töltésre. Ez volt a végzete. A magas töltésen futó lovat könnyen célba vettek a csendőrök s a nemes állat golyótyól találya rogyott össze. A betyár gyalog maradt. Keskeny ösvényeken futva, zsembékokon ugrálva igyekezett a Tiszához csolnakát elérni. Mikor már közel volt hozzá, látja, hogy alulról szemközt jön vele egy zsandár. Mindegy, ahogy lesz, ugy lesz. Éppen hogy a csónakba beugrott a betyár, tüstént ott terem a zsandár. Távrolról hangzik a kiáltás: fogd el, szurd le, lödd meg. Illom Peti felkapja az evező lapátot — kicsoda fegyver az egy zsandár puszka ellen a melyben nyole halál van? A csendőr is arcához emeli fegyverét s amint tekintetük találkozik, a zsandár sápadva rebegi: öcsém Péter! A betyár is elképedve löki be a csolnakot. A zsandár karja leesik a fegyvertől, csak néz, csak áll, mint a szobor. Mire társai odaérnek Illom Peti már közel jár a tulsó parthoz. Lövöldöznek utána, de a víz lebuzza a golyóbit.

Megjön a csendőrhadnagy. Egy polgár ember is mérges, ha haragszik, hát egy csendőr. Miért nem fogta el, miért nem lötte meg?

— A zsandár hallgat.
— Hát szóljon Zsóka, mi baja?
— Ó csak hallgat.
— Le kell szerelni ezt az embert.
— Fegyvereit elszedik tőle.
— Maga volt az a vitéz, az a bator katona? Kérde a hadnagy. Maga egy gyáva, érti: gyáva s elfordul tőle. Ő pedig néz keresztül a Tiszán míg a láthatárt el nem homályosítja az a meleg víz, ami a szeméből csepegni kezd.

Zsóka Pali kivetkezett, ott hagyta a zsandárságot. Otthon él a falujában, de sohasem mondta meg senkinek, miért nem lötte le Illom Petit.

Kajabusz.

Szenttamás 1619 frt, Vajda Jakab Fülöp fb. Martonos 1610 frt 19 kr, Kovács Iván fb. Rigyica 1542 frt 28 kr, Adler Ignác fb. Petrovoscze 1540 frt, Löbl Mór ifj. fb. Uj-Verbász 1539 frt 73 kr, Reich Salamon fb. Baja 1531 frt 39 kr, Siskovits Tamás fb. Almás 1512 frt 41 kr, Fernbach József országgyűlési képviselő Budapest 1480 frt 90 kr, Heine Albert csatornai főmérnök Kis-Sztapár 1457 frt 60 kr, Alföldy Gedeon dr. kir. közjegyző Zombor 1433 frt 91 kr, Vissy Károly kir. közjegyző O-Beese 1421 frt, Birnbaum Jakab fb. Torzsa 1419 frt 93 kr, Nikolits Milos fb. Zenta 1401 frt 13 kr, Vojnits Máté szolgabíró Zenta 1400 frt 55 kr, Hermann Ferenc fb. Vukovar 1399 frt 53 kr, Merkl János fb. Uj-Szivaec 1381 frt 91 kr, Engelmann Adolf fb. Ada 1380 frt 02 kr, Lebach Károly kereskedő Veprovac 1355 frt 75 kr, Machmer Fülöp fb. Torzsa 1354 frt 40 kr, Ungár Benjamin fb. O-Morovica 1351 frt 79 kr, Alexievits Demeter fb. Szenttamás 1344 frt, Dungyergsky Tódor fb. Szenttamás 1340 frt, Dukai Máté János fb. O-Kanizsa 1323 frt 71 frt, Lebach Keresztély fb. Cservenka 1216 frt 73 kr, Dinyaski Lázár fb. Szenttamás 1312 frt, Rausch Ede fb. Hódságh 1299 frt 98 kr, Ertl János ifj. bérlő Baja 1283 frt 47 kr, Graber Ferenc fb. Szonta 1275 frt 20 kr, Kiss Abel fb. Szabadka 1253 frt 20 kr, Schwartz József bérlő Baja 1195 frt 92 kr, Szemző Gyula fb. Zombor 1187 frt 56 kr, Sztrilics Antal dr. orvos Zenta 1182 frt 84 kt, Pilischer Mór fb. O-Beese 1182 frt, Ofner Ignác fb. Moholy 1151 frt 88 kr, Mudrinski Makaria fb. Szenttamás 1143 frt, Löbl Sándor fb. Cservenka 1134 frt, Sztratimirovits György fb. Kulpin 1130 frt 12 kr, Róthfeld Jakab fb. Baja 1128 frt 94 kr, Wighardt Ede fb. Kula 1118 frt 20 kr, Manojlovits Glisa fb. Szenttamás 1117 frt, Hubert Lajos fb. Uj-Verbász 1116 frt 67 kr, Kriszt Péter fb. Csóka 1116 frt 03 kr, Poppovits Sándor fb. O-Szivaec 1114 frt 42 kr, Katyánszki Dániel fb. Szenttamás 1110 frt, Vuits Vazul fb. Zenta 1109 frt 82 kr, Kovacsics Emil ügyvéd Szabadka 1099 frt 80 kr, Bellán Mihály fb. Cséb 1099 frt 13 kr, Matkovits Lajos szolgabíró Zenta 1097 frt 87 kr, Pollák Henrik fb. Zenta 1091 frt 89 kr, Raflai Sándor fb. Moholy 1088 frt 59 kr, Kohn Mór fb. Zenta 1087 frt 23 kr, Katyánszki Mladen fb. Szenttamás 1086 frt, Kralh József fb. Almás 1083 frt 53 kr, Holländer Adolf dr. orvos Jankovác 1076 frt 32 kr, Dekker Gyula dr. járásbíró Szabadka 1072 frt 08 kr, Obláth Mór fb. O-Morovica 1071 frt 05 kr, Gyogyovanszki György fb. Zenta 1069 frt 76 kr, Horváczki János fb. O-Beese 1067 frt, Kriszhaber Simon fb. Hegyes 1057 frt 71 kr, Gaál István fb. Szenttamás 1046 frt, Bognár István fb. Temerin 1041 frt 62 kr, Obláth Lázár fb. Baja 1031 frt 97 kr, Ungár Lajos fb. O-Morovica 1028 frt 25 kr, Manojlovits Lázár Miklós fb. Szenttamás 1027 frt 77 kr, Jokics Mladen dr. orvos Ujvidék 1021 frt, Grünbaum Pál dr. ügyvéd O-Beese 1014 frt, Fuchs György fb. Cservenka 1005 frt 02 kr, Grigorievits Péter plébános Deszp.-Szt.-Iván 998 frt 33 kr, Jovits Tivadar báró fb. Zimony 987 frt, Kriszhaber Adolf fb. Hegyes 981 frt 40 kr, Katyánszki Athanasz fb. Szenttamás 980 frt, Löbl Károly fb. Torzsa 973 frt 70 kr, Giskán Mór fb. Pivnicia 958 frt 97 kr, Rosenstein Miksa bérlő Ujverbász 956 frt 63 kr, Kiss Sándor fb. O-Morovica 954 frt 54 kr, Katyánszki Trifun fb. Szenttamás 952 frt, Piszár János fb. Zenta 938 frt 21 kr, Werle Henrik fb. O-Keér 930 frt 19 kr, Gerber Miklós fb. Szeghegy 928 frt 01 kr, Schwarz József fb. O-Szivaec 926 frt 85 kr, Engelsmann József fb. O-Beese 925 frt, Ertl János id. bérlő Szonta 924 frt 91 kr, Szilágyi Mór ügyvéd Zombor 920 frt 08 kr, Schaller Salamon fb. Feketehegy 910 frt, Machmer Péter fb. Torzsa 909 frt 93 kr, Horváth Lukács bögre fb. O-Beese 898 frt, Deutsch Ferenc fb. O-Kanizsa 896 frt 16 kr, Grosz Illés kereskedő T.-Földvár 893 frt 02 kr, Gavanszki Lázár fb. Szenttamás 893 frt, Zimmermann Henrik fb. Keryaja 884 frt 89 kr, Kármán József lelkész Uj-Verbász 870 frt 16 kr, Gortva József fb. O-Beese 869 frt, Tóth Márton fb. Zenta 860 frt 72 kr, Freund Ferenc kereskedő Budapest 857 frt 19 kr, Bayer Frigyes fb. Uj-Verbász 851 frt 21 kr, Joanovits M. Dusan ügyvéd Ujvidék 851 frt 08 kr, Szuppek Béla fb. Szonta 842 frt 90 kr, Ofner Lipót fb. Mohol 839 frt 65 kr, Vény Márton gyógyszerész Apatin 830 frt 16 kr, Boros Lukács fb. Zenta 819 frt 07 kr, Császár Ferenc fb. Baja 818 frt 92 kr, Körmendy Gyula mérnök Nemes-Militics 816 frt 47 kr, Piukovits József fb. Szabadka 813 frt 50 kr, Sárdi János fb. Baja 810 frt 41 kr, Manheim Armin dr. ügyvéd Topolya 807 frt 43 kr, Vuits Szabasz ügyvéd Zenta 806 frt 86 kr, Milaesi Lajos fb. Zenta 803 frt 81 kr, Kovacsievits Radivoj fb. Ada 800 frt 39 kr, Jovanovits György ifj. fb. O-Beese 799 frt, Manojlovits Lázár János fb. Szenttamás 795 frt 83 kr, Abraham Herman kereskedő Apatin 795 frt 34 kr, Kelemen János fb. Ada 794 frt 70 kr, Mikosevits József ügyvéd Zenta 791 frt 30 kr, Lebach László dr. jogtutor Cservenka 785 frt 38 kr, Vojnovits Vazul fb. Tiszaföldvár 782 frt, Vuits György fb. Zenta 780 frt 93 kr, Schlagetter Gyula vármegyei főügyész Zombor 777 frt 06 kr, Terék Károly fb. O-Beese 773 frt 66 kr, Nityin Vazul fb. Szenttamás 772 frt, Varmuzsa Mihály fb. Hegyes 769 frt 47 kr, Fischer Lipót fb. Ada 766 frt 88 kr, Vuits János fb. Zenta 766 frt 53 kr, Georgievits Tódor fb. Szenttamás 766 frt, Tóthiszeghi István id. fb. Topolya 763 frt 42 kr, Kriszhaber Gyula fb. Szenttamás 763 frt, Schaller Sámuel fb. Felső-Kövil 761 frt 09 kr, Nagypál Pál fb. Ada 757 frt 59 kr, Jankovich Aurél ny. főispán Budapest 757 frt 20 kr, Reichl Péter fb. Apatin 756 frt 70 kr, Korbai Károly ügyvéd Kula 754 frt 20 kr, Nagy István fb. O-Morovica 753 frt 88 kr, Freund József kereskedő O-Beese 747 frt, Kazinezy Mihály fb. Zenta 740 frt 74 kr, Stöckl Jakab fb. Keryaja 738 frt 35 kr, Fuchs Vilmos fb. Cservenka 736 frt 67 kr, Tóth József ifj. fb. O-Kanizsa 735 frt 93 kr, Zittl Róbert lelkész Temerin 735 frt 26 kr, Weiszberger Ignác fb. O-Kanizsa 734 frt 65 kr, Dudás Márton fb. Kula 732 frt 09 kr, Nityin Lesza fb. Szenttamás 732 frt, Manojlovits Péter fb. Szenttamás 731 frt, Herczfeld Samu kereskedő Baja 725 frt 52 kr, Keceli Mészáros Antal fb. Zenta 725 frt 25 kr, Pivniczki Konstantin fb. Szenttamás 724 Zilzer Jakab fb. Ada 723 frt 21 kr, Hercz Ede fb. O-Kanizsa 722 frt 62 kr, Hirschenhauser Mór fb. Mohol 719 Dombovits Márton kereskedő Apatin 717 frt 98 kr, Papp Ferenc id. fb. Feketehegy 717 frt 62 kr, Szamek Adolf fb. Ada 715 frt 89 kr, Debelyaesi Izidor fb. O-Beese 713 frt, Dudarszki Péter fb. Ada 712 frt 67 kr, Leopold Antal id. fb. Bresztovác 710 frt 36 kr, Basch Albert fb. Csantavér 709 frt, Basch Hermann fb. Csantavér 709 frt, Horváth Mihály fb. Kula 704 frt 44 kr, Peeze András János fb. Petrovoscze 701 frt, Tóth József Pál fb. O-Kanizsa 700 frt 03 kr, Rudics Pál fb. O-Kanizsa 699

frt 20 kr, Becker Fülöp fb. Szeghegy 698 frt 53 kr, Tóth József id. fb. O-Kanizsa 696 frt 18 kr, Szászy János mérnök Piro 693 frt 50 kr, Ott Konrád dr. orvos Szeghegy 690 frt 22 kr, Drakulits Miklós fb. Szenttamás 690 frt, Adam Ignác fb. Feketehegy 692 frt 64 kr, Appel Ede lelkész Zenta 689 frt 24 kr, Kihut Mihály fb. Topolya 687 frt 05 kr, Eremitis Tivadar fb. Martonos 686 frt 85 Fernbach Márton fb. Bresztovác 685 frt 58 kr, Csihás Ferenc fb. Baja 685 frt 53 kr, Molnár Miklós ny. jegyző Feketehegy 680 frt 88 kr, Rónay Ignác fb. Uj-Verbász 677 frt 99 kr, Vuits Pál fb. Zenta 677 frt 85 kr, Kosztik János gyógyszerész O-Kanizsa 675 frt 66 kr, Jankovics Gyula kuriai bíró Budapest 675 frt, Deák Zsigmond főszolgabíró Almás 674 frt 51 kr, Szardanits Sándor fb. Titel 674 frt 33 kr, Kohn Mór fb. Palánka 672 frt 27 kr, Mayer János fb. Bogojeva 670 frt 15 kr, Mutsch József id. fb. Kula 669 frt 67 kr, Wámoscher Mihály kereskedő Prigl-Szent-Iván 669 frt 59 kr, Magyar Imre bérlő Szabadka 664 frt 50 kr, Horti Tamás fb. Zenta 664 frt 21 kr, Löbl Simon fb. Tiszaföldvár 661 frt 41 kr, Mandits Albert fb. Bajmok 658 frt 94 kr, Gagern Miksa báró fb. Budapest 658 frt 50 kr, Varga György fb. Hegyes 657 frt 39 kr, Molnár Gábor István fb. Zenta 655 frt 40 kr, Rajasics Sándor báró fb. Szenttamás 654 forint, Poppovits Dusan főszolgabíró Zombor 653 frt 98 kr, Dudás Lajos földbirt. Kula 652 frt 98 kr, Ertl István fb. Bács 649 frt 16 kr, Dzsunnya János fb. Keresztur 648 frt 98 kr, Kuczurác Pál fb. Futtak 642 frt 03 kr, Schoszberger Hermann fb. Bajmok 641 frt 59 kr, Zsótér Andor fb. O-Beese 640 frt, Zsvikov Péter fb. O-Beese 639 frt, Loschitz Vilmos kereskedő Bezdán 633 frt 91 kr, Weisz Hermann fb. Martonos 633 frt 85 kr, Ertl József bérlő Bács 632 frt 30 kr, Drach Henrik fb. Parabuty 631 frt 60 kr, Dudarszki Gígó fb. Ada 627 frt 97 kr, Halbrohr Adolf bérlő Szabadka 621 frt 55 kr, Leinveber Miklós fb. Bresztovác 619 frt 08 kr, Söti Lukács János fb. O Kanizsa 618 frt 60 kr, Sztojakovits Miklós fb. Palánka 618 frt 31 kr, Túske János Márton fia fb. Tataháza 615 frt, Horváth András fb. Tiszaföldvár 615 frt, Vrszajkov János fb. Deszp.-Szt.-Iván 614 frt 04 Jankovich Sándor fb. Szenttamás 613 frt, Pekó István fb. Ada 612 frt 36 kr, Brichta Mór fb. Zenta 610 frt 69 kr, Jausz János fb. Szeghegy 608 frt 53 kr, Márton Máté fb. O-Kanizsa 606 frt 95 kr, Debelyaesi Trifun fb. Szenttamás 606 frt, Halasi Illés fb. Hegyes 604 frt 95 kr, Svraka Iván fb. Bikity 604 frt 69 kr, Botka István fb. Tiszaföldvár 604 frt, Lörincz Pál fb. Topolya 601 frt 49 kr, Csinesurák Mihály fb. Pivnicia 601 frt 28 kr, Hirschenhauser Hermann fb. Zenta 600 frt 33 kr, Diener János ügyvéd Kula 600 frt 01 kr, Boros Márton fb. Zenta 598 frt 39 kr, Szabó László ügyvéd Zenta 597 frt, Dinyácsi György fb. Szenttamás 597 frt, Böresök Pál ifj. fb. O-Beese 597 frt, Tóth Adám Péter fb. Zenta 596 frt 42 kr, Hevér Péter fb. Zenta 596 frt 22 kr, Rothfuchs János fb. Szeghegy 595 frt 73 kr, Belits Nesztor öreg fb. Szenttamás 595 frt, Kadvány Péter fb. Zenta 594 frt 80 kr, Katyánszki Próka fb. Szenttamás 594 frt, Schneider Kornél fb. Cservenka 593 frt 36 kr, Szeics Dömötör fb. Tiszaföldvár 593 frt.

Törvénykezés.

A szláv Duna. A „M. H.” a következőket írja: A nemzetiségi agitátorokra kezd rájárni a rud. Pár nap előtt a debreceni esküdtek adatai emlékeztetnek lelkét Lucaciunak, a laefalusi lázítónak, most meg a kir. kuria itélt el egy Marsall Gusztáv nevű orvostanballgatót, ki a magyar államezme ellen igatott. Marsall azelőtt jogász volt Eperjesen, de kiesapták az akadémiából, mert törökösen pánszláv irányú titkos társaságok alakításán örkét fejt. Ekkor Pozsonyba ment tanulni, a honnan szintén távozni kellett, még pedig azért, mert Csáky gróf miniszter az ország összes tanintézetéből kitiltotta. Így szakadt Bécsbe és iratkozott be a 28 éves fiatal ember az orvosi fakultásra, ahol éppen magyarsága révén tartja fenn magát, a mennyiben magyar nyelvtanító lett Auersperg Engelbert házában. Marsall ellen egy felkötője miatt indítottak bünvádi eljárást, a melyet a bácsmegeyi Petrovácon, a Duna partján mondott el egy majális alkalmával, ily képen: „Ez a Duna szláv folyam volt, talán ismét az lesz; sok fűfa van a partján, vajha mindegyiken egy magyarón lógna.” Marsall bünpörének tárgyalására megjelent az ujvidéki törvényszék előtt, mely őt felmentette azzal a megokolással, hogy az inkriminált tősztnak nem igató, hanem nevetéses hatása lehetett csak, ha a „magyarón” kifejezést a magyarokra érte. Ugyancsak felmentő volt az itélete a szegedi kir. táblának, mert itt meg nem a magyar nemzet ellen való gyűlöletre felhívást hanem egyéni véleménynyilvánítást láttak a vádlott galád szavaiban. Egész ellenkező álláspontra helyezkedett ez itéletekkel szemben Tóth Lőrinc elnökölése alatt a kuria IV. büntető tanácsa, a hol az ügyet Székely Ferenc kuriai bíró referálta. A legelső forum, kiemelve, hogy Marsall tősztna a magyar nemzet ellen való legmélyebb gyűlöletre vall és másokban is gyűlöletet kelteni akar, a nagyreményű pánszláv medikust hat hónapi államfogház elszenvédésére itélte.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület működése köréből.

A gazdasági egyesület f. hó 23-án Schmausz Endre elnöke alatt igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgatóválasztmányi ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond alelnök, Falcione Gusztáv, dr. Molnár István Lajos, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Vukicsevits Péter, Zsniffa Vince ig. vál. tagok. A tárgyszerűség sok nagyfontosságú közgazdasági kérdést ölelt fel, melyek közül felemlítjük a következőket. Titkár jelentést tesz a szeptember hóban tartott lóversenyről. A jelentés tudomásul vétele kapcsán az igazgató

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Zomborban **Czvetkovits Koszta** urnak a Szent-György-terén levő

Kereskedését

megvettem és azt minden tekintetben kibővíttem és a mai kor igényei szerint átalakítani fogom; hol is folytonosan tartani fogok nagy választékban és legjobb minőségben: **fűszer, cukor, kávé, csemege, cukorka, magyar és francia cognac, válogatott likőröket, valódai szirmiai szilviumot, különféle borokat** (főraktár kilenc kiállításon kinttett **Jancsics Sándor** termelőtől Siklóson, kinek borait öfensége Estei Ferenc Ferdinánd főherceg használatával legkegyelmesebben kinttette). **Rumot, theát** a legelső forrásból rendeltem. Különféle **papír és írószereket, kinttűző meszelőket és sörteárkat** és a **legjobb liszteket.**

Sok évi tapasztalatommal e szakmában, valamint sokoldalú összeköttetésem a bel és külföld leghiresebb gyárosai és szállítványosokkal (Exporteure), abba a kellemes helyzetbe juttattam, hogy nagyra becsült bevételim minden kívánságát kielégíthetem.

A nagyérdemű közönségnek szives jóindulatába ajánlván magamat, kérem bizalmukkal engem megtisztelni, s ki maradtam kiváló tisztelettel

PANDUROVITS JÁNOS.

2-1

7678. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Palánka községében az üresedésbe jött kézbesítési állásra — mely 365 frt fizetéssel van egybekötve — ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamódásait **f. évi november hó 30-ik napjáig**, a választásra kitűzött határidő befolyásáig hozzám benyújtani el ne mulasszák.

Palánkán, 1892. november hó 8-án.

CSUPOR GYULA,

főszolgabíró.

2-2

3808. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsablyai járásához tartozó Nádaly községben üresedésben levő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvos javadalma: 600 frt készpénz fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díj, halottkémlési díj 20 kr.

Pályázni kívánók felhívom, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §., illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványukat hozzám **f. évi december hó 20-ig** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező folyamódványokat figyelembe nem vehetem.

Zsablya, 1892. november 8-án.

MICHAILOVITS,

főszolgabíró.

3-1

Pályázat.

A katymári r. k. népiskolánál két tanítóállásra pályázat hirdettek. Az egyik a kültéri bonyevác-magyar tannyelvű osztályban egyes osztálynál, melynek javadalma 400 frt fizetés és 40 frt lakbér, vagy két szoba, konyha, kamra, pince, felszer és házi kertből álló szabad lakás; a másik a beltéri I. német-magyar egyes osztálynál, melynek javadalma 400 frt fizetés és 80 frt lakbér. Mindkettőnél az ismétlő iskolák vezetése kötelező. Pályázhatnak nők is, akik megválasztásuk esetén a női kézimunkát is tanítani kötelesek. A pályázat hatánapja **f. évi december 25.**, amely napig a kellően felszerelt folyamódványok a katymári r. k. iskolaszékre címezve us. és ft. dr. Boromisza Tibor apát-esperes urhoz Jankovácra (Bácsmegeye) küldendők. Az állás 1893. évi január hó 1-én elfoglalandó.

Kelt Katymáron, 1892. november hó 17-én.

R. k. iskolaszék.

3-1

Arverési hirdetés.

1892. évi december hó 18-án délelőtt **9 órakor** a felszámolás alatt levő bulkeszi takarékpénztár-részvényársaság helyiségében — a község-házával szemben — egy 8-as számú Wiesefele 4 ajtós pénzszekrény, 4 íróasztal, 1 állvány, 12 drb szék, egy rácoszat fizető asztallal, egy ingaóra, egy függő lámpa és egyéb irodai felszerelések a legtöbbet ígérőnek eladni fognak.

1098. szám.

1892.

Pályázati hirdetés.

Lok község elüljárósága részéről leköszönés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettek.

Javadalmazása 120 frt havi utólagos részletekben. A szükséges ruházatról a megválasztandó maga, a fegyver és lövegekről azonban a község gondoskodik.

Pályázóktól megkívánatik, hogy irni tudjanak. Felhívom pályázni szándékozókat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi december hó 5-ig** alulírott elüljárósághoz okvetlenül nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Lok, 1892. november 18-án.

Bernheim Izidor, Bozejatz István,

b. jegyző. 3-1 h. bíró.

Pályázat.

A gajdobrai róm. kath. hitfelekezeti német-magyar tannyelvű népiskolánál leköszönés folytán üresedésbe jött **s. f. é. november hó 28-án** tartandó választással betöltendő egyik tanítói állásra pályázat hirdettek.

Javadalmazás:

1. Készpénz fizetés címén 400 frt.
2. Lakbér fejében 50 frt. — Ezen 2-ik pont alatti csak addig fizetnek, míg az iskolapületben levő 2 szoba, 1 konyha, 1 éléskamrából álló szabad lakás kiürül és elfoglalható lesz.
3. 2⁵⁷⁸/₁₀₀₀ hold szántóföld természetben, vagy helyette 50 frt váltáság térítés.

Megjegyzetük:

hogy az 1-ső, 2-ik, esetleg a 3-ik pont alattiak előleges havi részletekben a községi pénztárból fizetnek ki;

hogy az 1-3. alattiak után eső összes adók, illeték-egyenértékek és esetleges egyéb terhek az élvező által viselendők;

hogy az ismétlő iskola tartásáért a tanítóknak külön díjazás nem jár; és végül

hogy a pályázati kérvények **f. évi november hó 27-ig** főtisztelendő Biziner Konrád esperes-plébános iskolaszéki elnök urhoz Gajdobrára intézendők.

Kelt Gajdobrán, 1892. évi október hó 30-án.

3-3

Az iskolaszék.

A valódi

TORD-TRIPPE

kiért **patkányt, egeret** és **vakondot** anélkül, hogy más háziállatokban kárt okozna.

Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Ára egy csomagnak 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyítja, hogy egy a **Tord-Trippe** felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphor-vegyületek elpusztít kutyát, macskát és legkellemetlenebb büzt terjeszt.

A. COUSSEAU Traversé Gazzino Marseille, a francia, belga és olasz államvasutak szállítója.

Egyedüli raktár Zombor részére:

SZTRILICH ZSIGMOND úr

fűszerkereskedésében

a „Szarvas”-hoz. 8-5

HIRDETÉMÉNY.

Bezdan mezőváros közönsége, mint az ital- és fogyasztási adóknak a község területen bérlője, a jövő évi január hó 1-ső napján kezdődő három évre bérbe adja a község tulajdonát képező három korsmaépületet és a volt uradalmi nagykorcsmát, a dunai nagy révescsárdát és a kozorai csárdát **f. évi november hó 27-ik napján délutáni 3 órakor** a község-háza tanácstermében nyilvános árverésen.

Kellő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is adhatók be az árverés megkezdéséig.

A részletes föltételek a község jegyzői irodában tudhatók meg.

Kelt Bezdanban, 1892. évi november hó 19-én.

BALLA FERENC,

bíró.

2-2

7666. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Obrovác községében az üresedésbe jött s 360 frt fizetéssel összekötött rendőrfelügyelői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi november hó 29-ig**, vagyis a választás napjáig a község elüljárójánál nyújtsák be.

Palánkán, 1892. november hó 8-án.

CSUPOR GYULA,

főszolgabíró.

3-3

4378. szám.

kig. 1892.

Pályázati hirdetés.

Járásom területén üresedésbe jött rendőri állásokra ezennel pályázatot hirdetek és pedig:

Zsablyán: 30 frt havi fizetéssel javadalmazott 1 őrsvezetői; 20 frt havi fizetéssel javadalmazott 2 gyalogrendőri és 25 frt havi fizetéssel javadalmazott 3 lovasrendőri állásra; ruházatot a község adja.

Csurogon: egy 20 frt havi fizetéssel javadalmazott gyalog- és egy 25 frt havi fizetéssel javadalmazott lovasrendőri állásra.

Gyurgyevón: egy lovasrendőri állásra 25 frt havi fizetéssel.

Gospodincén: egy lovasrendőri állásra 25 frt havi fizetéssel.

Csurog, Gyurgyevó és Gospodincén a ruházatot sajátjukból kötelesek beszerezni.

Felhívom mindazokat, kik ezen rendőri állások valamelyikét elnyerni óhajtnak, miszerint eddigi alkalmazásuk, magaviseletük és nyelvismeretük és ép a rendőri szolgálatra alkalmas voltukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó hó 30-ig** bezárólag nyújtsák be.

A megválasztandók szolgálatukat **f. évi december 1-én** kötelesek megkezdeni.

Kiszolgált katonák és volt állami esendőrök előnyben részesülnek.

Zsablya, 1892. évi november hó 20-án.

Michailovits,

főszolgabíró.

8142. szám.

kig. 1892.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Kér községében üresedésben levő és 60 frt évi fizetéssel javadalmazott szülész-női állásra ezennel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi december hó 10-éig** alulírott nyújtsák be, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Ujvidéken, 1892. november hó 15-én.

Kolozsváry Sándor,

főszolgabíró.

8048. szám.

kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásba bekebelezett 13,000 lakossal bíró Apatin községében megüresült községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **f. évi december hó 1-éig** hozzám nyújtsák be.

Ezen állással egybekötött javadalmazás a következő:

1. Évi fizetés 250 frt.

2. Nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr, napidíja községen kívül 2 frt.

3. Magán felek kívánságára eszközölt boncolásért minden ló és sertésért 1 frt, apróbb jószág után 50 kr, kisebb műtétek teljesítéséért 1 frt, minden más nagyobb műtétért vagy munkáért 2 frt.

Megjegyzetként, hogy a vágóbiztos teendőket a vonatkozó községi szabályrendeletben megállapított díjak mellett végezni tartozik.

Apatin, 1892. november 4-én.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

3-2

Nagybani borkereskedés.

Alulírott van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy **Zomborban, bajai-ut 12. sz. alatt** saját házamban létező borpincémben a következő jó minőségű, tisztán kezelt, termelőktől beszerzett borok, nevezetesen: szegzárdi vörös, decsi és pécsvidéki fehér, ugyiszintén schiller kaphatók,

árak 100 litertől kezdve értendők,

Kittinó minőségű új schiller	18—22 frtfg.
1891-iki fehér	18—24 frtfg.
1890-iki fehér	18—26 frtfg.
1889-iki fehér	18—30 frtfg.
1891-iki schiller	18—20 frtfg.
1890-iki schiller	18—23 frtfg.
1890-iki vörös	18—25 frtfg.
1889-iki vörös	18—28 frtfg.

Továbbá engedélyem folytán

csemege palack-borokat

is tartok 0.7 literes nagyságban a következő árakban üvegestül együtt érte, mely üvegeket azonban 7 kr mellett visszaveszek.

Asztali fehér 1 palack	35 kr.
Finom asztali fehér 1 palack	38 kr.
Finomabb asztali fehér 1 palack	45 kr.
Kiváló finom asztali fehér 1 palack	50 kr.
Finom vörös 1 palack	50 kr.
Kiváló finom vörös 1 palack	60 kr.

Tisztelettel

5-1

Márton Kálmán,

törv. bejegy. borkereskedő és szikvizgyáros.

Mintát kívánatra készséggel küldök.

XV. é.

Egyes szám

Liberaliz

Gróf V. hatást keltett terjedelemben között a P. elvű párt e szándékozni fűzni; a hat nem lehet. A parlamentnek vallása Apponiet nemzet előtt tétett szótat e felett további indemnyti v. mat reassum

Mi az e fényes para különbség n. egyik képes nemzet szívét támogató fra nem található nistiko-radika lag soha v. la ban; mi az a szónoki le felül, Apponit hanc megkü nek; mi az nélküldözött, ben osztály szónoki lán szönheti?

Apponit ugy politikai incoherenciája személyes pont sokszor mazott ferde való leküzdés legkritikusab hagyta el.

De bent — jobb elvi vezérét nem Apponit sem dokum

A

Iványi kiadta Szabó tetét. Munkái szól, a Bp. átvett érdeke